THE ISRAELITE PRESS The only Jewish Newspaper in Western Canada.

דאס אידישע וואָרט

Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E, Published daily except Saturday and Sunday.

ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.

Subscription: $6.00 per year.

Established 1910 Phones: 55 409—52 213

WINNIPEG — MANITOBA

דער שניט אינם רעליף ארבעט פראָגראם

עס איז זייער שווער צו באגרייפן, וואס האט באוואיגן די רעגירונג אין אלבאוואַ צו שניידן דאס פראָגראם פון רעליף ארבעט פון מאניטאבאַ. דאס האט ניט געקאנט דאך זיין קיין פראגע פון גלוק, ווייל די איינשפארונגען וואס די רעגירונג וועט מאכן מיט די אויסגעשלאסענע ארבעטן זיינען באמת קליין.

אגב איז דא דער איינדרוק געווען, אז די פעדעראלע רעגירונג וועט בכלל ניט באשרייבן קיין ארבעטסלאזיקייט רעליף פלעגער, זי האט ניט איין מאל געמאכט קלאר, אז זי איז אנטשלאסן נים צו דערלאזן אז אימעצער אין לאנד זאל דארפן הונגערן. און זי האט איך פארזיכערט, אז זי איז קלאר דעם "דאול" סיסטעם און פאר ארבעט. און דאס שניידן פונם ארבעטן פראגראם וועט דאך נאטירלאך מיינען ווייניקער ארבעטסלאזע ביי דער ארבעט און מער אויפן צעטל פון דירעקטע רעליף.

מיר זיינען זייער ווייניק באקאנט מיט די אויסגעשניטענע פונם פראגראם ארבעט אין דער פראווינץ, אבער מיר ווייסן יא געגען וועגן דעם ניט-גוטגעהייסענעם ארבעטס פראיעקט אין ווייניפעג, — דעם באד-פלאץ אין אסיניבאין פארק.

מיר ווייסן, אז די ווייניפעגער בירגער זיינען שטארק פארארגערט אין דעם דאזיגן פראיעקט, אין זיי זיינען זייער נייגעריך צו זעען אים פארווירקלאכט, ווייל א באד פלאץ איז אייגע פון די גרינט וועגדיקסטע אויסבעסערונגען אין שטאט. דער פראיעקט וואלט געדארפט קאסטן די פארהעלטנסמעסיק קליינע סומע פון 87 טויזנט דאלאר, האלב פון וועלכער וואלט געגאנגען דירעקט אויף שכירות. די אנדער האלב, וואס וואלט אויסגעגעבן ווערן אויף מאטעריאלן, וואלט אומדירעקט אויך געגאנגען אממייסטנס פאר דעם זעלבן צוועק.

די רעגירונג האט גוטגעהייסן פאר ווייניפעג דעם פיל גרעסערן און קאסטבארן פראיעקט, דעם סאלטער בריק. וואס וועט דארפן קאסטן איבער א מיליאן דאלאר. זי האט אויך גוטגעהייסן א בריק איבערן אסיניבאין טייך. ביים סיט פארק, פאר 40 טויזנט דאלאר, ווערבער איז פאר דער שטאט פון א סך א קלענערער וויכטיקייט, ווי דער גאָלטנער ביטש.

בעת עס איז אנגעגאנגען דער סכסוך צווישן דער פעדעראלער און מאניטאבער פראָווינציעלער רעגירונג בנוגע דער איינשליסונג פון דער "סייענס" געביידע פון אונויווערסיטעט אינם רעליף פראָגראם, האט דער ארבעטס מיניסטער, סענאטאר ראבערטסאן, דערקלערט, אז אנשטאט דער געביידע וואלט די רעגירונג גערן געגעבן געלט פאר נייע שול געביידעס אין ווייניפעג. אבער ווייניפעג האט געפונען, אז נייע שול געביידע (וואס וואלטן אגב בעקאסט דער רעגירונג א סך טייער דער) זיינען פאר איר פונקט איצט ניט אזוי וויכטיק, ווי דאס באד-פלאץ אין אסיניבאין פארק.

פארוואס זשע האט אטאוואַ געפונען פאר גוטיק אויסצושניידן פונקט דעם פראיעקט פונם ליסט פון רעליף ארבעטן, איז באמת א רעטעניש.

סיידן די רעגירונג זאל מיינען, אז ווייניפעג איז ניט באזונדערס פארארינטערעסירט אין דעם דאזיגן פראיעקט. דארף עס איצט זיין די אויפגאבע פונם סיטי קאונסיל אויפצוקלערן דער רעגירונג די וויכטיקייט פון דעם פראיעקט פאר ווייניפעגער בירגער, פונם געזונט שטאנד-פונקט און פון אנדערע שטאנדפונקטן, און פולל'ן ביי איר, אז זי זאל צוריקציען איר באשלוס און גוטהייסן דעם באד-פלאץ פראיעקט.

צווישן אנדערע ארגומענטן לטובת דעם פלאן קאן אָנגעצייגט ווערן, אז צוליב דעם מאנגל פון א זיכערן אפענעם באד-פלאץ אין ווייניפעג ווערן דא א צאל לעבנס, באזונדערס קינדערשע. אויסגעלאשן יעדן יאר, ווייל מען באדט זיך אין אומזיכערע פלעצער.

דער סיטי קאונסיל דארף זיך באמיען פולל'ן, אז דער פראיעקט זאל צוריק איינגעשלאסן ווערן אינם פראָגראם.

קלאגעס און קענן-קלאגעס אין קוועבעק

פון די גרונט וואס מיר האבן תמיד פון וואלן אין אונזער פראנצויזישער שוועסטער פראָווינץ, קוועבעק, שאפט זיך ביי אונז דער איינדרוק, אז מען איז דארטן ניט קיין גרויסע מקפידים אויף די מיטלען, דורך וועלכע מען זוכט צו דערוויילן א קאנדידאט. א סך ניט-ערלאכע וואל-מעטאָדן, פון וועלכע מיר האבן אמאל אויך געוואוסט ביי אונז אין ווייניפעג. אבער וועלכע זיינען ביי אונז צו אונזער גליק שוין איינגאנצן אויסגעראטן געווארן. ווערן נאָך דארטן פראקטיצירט עד-היום די דאזיגע שווינדלערישע מעטאָדן, — קיין מילדערן נאמען האבן מיר ניט אפר זיי, — זיינען אבער ניט די איינגעשאפן פון וועלכער ס'איז איינציקער פארטיי. זיי ווערן דארטן פראקטיצירט פון די גידעריקערע "פאָליטישנס" פון ביידע פארטייען. — ווי מיר נעמען אָן, איבער די קעפ פון די מער ערלאכע פאָליטיקער, ווערן זיי זיינען זיכער ניט צום הארצן.

אינם טאָג פון די לעצטע פראָוויינציעלע וואלן אין קוועבעק, דעם פארגאנגענעם זומער, איז די פאליציי געווען זייער טעטיק, ווייל זייער אקטיוו זיינען אויף געווען די פארשייד'דענע וואל שווינדלער. דער סיסטעם פון "מעלעגראפן", — פון שטימען פאר טויטע, איז געווען אין פולן שוואונג, אמווייניקסטנס אין געוויסע וואל-קרייזן אין מאָנטרעאל. עס זיינען געווען פאלן ווען בירגער זיינען געקומען צו שטימען, און האבן אויסגעפונען, אז אימעצער האט שוין מטריח געווען זיך צו טאָן עס פאר זיי . . . עס זיינען געווען פאלן פון מיסברויכן ביי די שטימ-פלעצער, אטאקעס פון געדונגענע אנגעסטערס און א. וו.

צווישן אנדערע, איז אין דעם טאָג פון דער פאליציי געמאכט געווארן אן איבערפאל אויף דער הויפט-קוואַרטיר פון דעם קאנסערוואטיוון פירער, מעיאר הוד, און א צאל אנזעהנדע זיינען ארעסטירט געווארן און פארדעכטיקטע דאָקומענטן זיינען פארכאפט געווארן.

דער רעזולטאט פון די וואלן איז אבער געווען אן אומגליקלאכער פאר די קאנסערוואטיוון, און זיי פילן אפנים, אז זיי האבן מער געליטן ווי זייערע קעגנער אין דעם שפיל . . .

די קאנסערוואטיוון האבן דערפאר באשלאסן צו קאנטעסטירן דורכן געריכט די דערוויילונגען פון די ליבעראלע קאנדידאטן. אויפן סמך פון אומערלאכקייטן וואס זיי זאלן האבן באגאנגען אין די וואלן, ביז איצט האבן זיי שוין אריינגעבראכט קלאגעס קעגן 60 דערוויילטע ליבעראלע קאנדידאטן.

האבן די ליבעראלן געענטפערט מיט קעגן-קלאגעס קעגן דער-וויילטע קאנסערוואטיווע קאנדידאטן. און ביז איצט האבן זיי שוין קאנסעסטירט אין געריכט פיר קאנסערוואטיווע וואל-קרייזן. פון א סך הכל פון עלף וואס האבן דערוויילט קאנסערוואטיוון.

אויסער דעם סטראשעט איצט דזשאזעף קאהן, דערוויילטער ליבעראלער קאנדידאט וועמעס מאנדאט ווערט קאנטעסטירט, אז ער וועט פארפירן א קרימינאלן פראצעס קעגן די קאנסערוואטיווע פירער, ווייל זיי זאלן האבן אריינגעטראגן זייערע אנטי-ליבעראלע קלאגעס אין געריכט דורך אומגעזעצלאכע מעטאָדן.

דאס אלץ גיט אונז זייער אן אומגינסטיקן בילד פון דעם מצב פון פאליטיק אין קוועבעק. אט די פראצעסן און קאנטר-פראצעסן וואלטן געדארפט עפענען די אויגן פון די קוועבעקער בירגער און באוויזן זיי צו נעמען זיך פאר דער אויסראטונג פון פאליטישער קארופציע. פון וועלכער זיים זי זאָל ניט קומען.

פראנקרייך און אייראָפּע

(פון אונזער פּעצע. קאָרעספּאָנדענט)

ב. ירושלמי

ניט אומזיסט האט האווער, דער פרעזידענט פון די פאראייניקטע שטאטן געפונען פאר נויטיק צו אויינלאדן צו זיך פיער לאוואלן, דעם פראנצויזישן פרעמיער-מיניסטער. די לעצטע געשעענישן אין דייטשלאנד און ענגלאנד האבן קלאר און בולט אויסגעוויזן, אז פראנקרייך איז א סך מער — נאָך די פאראייניקטע שטאטן אין אמעריקע — ביי היינטיגן טאָג דאס איינציקע אין אייראפּע, עקאָנאָמיש און פינאנציעל, געווינט לאנד, וואס איז ניט בלויז פארהיט פון געלד-שווערקייטן, נאר איז נאך אין גאר א גרויסער מאס ביכולת צו אויסשלעפן פון א קלעם אנדערע פארארימטע לענדער פונם אלטן קאנטינענט. דאס דאזיגע צוקונפטיקע באגעגענעניש פון די צוויי מלוכה-לייט האט אויסגערופן א גרויסע צופרידנהייט אין די מדינות, וועלכע נויטיקן זיך אין אויסלענדישע קרעדיטן. ווי מען שמועסט וועלן הואווער אל לאר וואל ארומרייזן גאנץ בריטן די פראגע פון די אינטערנאציאנאלע חובות-אפצאלונגען וואס דריקן שטארק אויף אייראפּע און פון וועלכע עס וואלט א ישר געווען פטור צו ווערן. מען ניט אויך איבער אין די פאליטישע קרייזן, אז דער אמעריקאנער פרעזידענט האט בדעה צו צענטראלן גאר אינגיכ א גרויסע קאנפערענץ, וואס זאל באתאנדלען אלע פינאנציעלע פראבלעמען און ער וועל זיין פראָ-יעקט פערזעלבלאך פעסטשטעלן פארן פראנצויזישן מיניסטער-ראט, קורץ: מ'איז מער ווי זיכער, אז די צוויי "רייכע פעטערס" וועלן זיך שוין אן עצה געבן און וועלן נאָך א געמיינ'ן אמעגן שקול-הדעת געפינען אויס-נאנג פונם אלגעמיינעם, ביטערן מצב.

ס'איז אבער זייער וויכטיק צו באר-טראכטן דעם דאזיגן ווייזיס פון דעם דיפלאמאטישן אויינלאדונג א כיון אנזאג, א מין באשטעטיקונג, אז פראנקרייך איז ביי איצטיקן מאָמענט די עיקר'דיקע, אויב ניט די איינציגע, דעה-זאגערן אין אייראפּע און אז בלויז אויסדרוקן פאליטישע שער מאן איז ראוי צו פארוארנן דעם עתיד פונם אלטן קאנטינענט. אויב מיט עטלאכע יאר צוריק איז מאקדאָנאלד, דער ענגלישער פרעמיער, געווען אין אמעריקע — ביי היינטיגן טאָג איז דער פראנצויזישער פרעמיער געשפּירט אין אלע זיינע רמ"ח איברים, אז ער פארט אויף א וויכטיקער באראטונג אינם נאמען פון א לאנד, וואס האט אריינבאקומען צו זיך אין די הענט פון גאנץ אייראפּע.

ווייל פראנקרייך האט געראטן גליק אין די ביטערע נאך-מלחמה'דיקע יאָרען. אין דער צייט ווען אלע אנדערע אומות ומדינות זיינען פון יאר צו יאר אלס מער פארפאלגטערט געווארן אין דער נעץ פון פינאנציעלע און עקאָנאָמישע שווערקייטן, האבן די פארזיגער מלוכה-לייט מיט א באזונדערער אנשטריינגונג פארהיט זייער לאנד פונם אלגעמיינעם מאראזם און פארזיכערט זייערע מלוכה בענק מיט אומגעהויערע גאָלד רעזערוון. איין איינציקן שוואך מאמענט האט פראנקרייך איבערגעלעבט אינם לעצטן צעצרדליק יאָרן און, נעבלאך, דאס מאלסט ווען דער ראדיקאל קאבינעט איינניכ א גרויסע קאנפערענץ, וואס זאל באתאנדלען אלע פינאנציעלע פראבלעמען און ער וועל זיין פראָ-יעקט פערזעלבלאך פעסטשטעלן פארן פראנצויזישן מיניסטער-ראט, קורץ: מ'איז מער ווי זיכער, אז די צוויי "רייכע פעטערס" וועלן זיך שוין אן עצה געבן און וועלן נאָך א געמיינ'ן אמעגן שקול-הדעת געפינען אויס-נאנג פונם אלגעמיינעם, ביטערן מצב.

ס'איז אבער זייער וויכטיק צו באר-טראכטן דעם דאזיגן ווייזיס פון דעם דיפלאמאטישן אויינלאדונג א כיון זעען אין האוואָרט אויינלאדונג א כיון אנזאג, א מין באשטעטיקונג, אז פראנקרייך איז ביי איצטיקן מאָמענט די עיקר'דיקע, אויב ניט די איינציגע, דעה-זאגערן אין אייראפּע אין דעם לעצטן געווארן אין אייראפּע אין אלע זיינע אנגעלעגענהייטן. אין אלע זיינע אינטערעסן. אין אלע זיינע אנגעלעגענהייטן. אין אלע זיינע אנגעלעגענהייטן. אין אלע זיינע אנגעלעגענהייט